

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 13 | ספטמבר 2016, אלול ה'תשע"ז

בְּזִכְרוֹנֵי מַגְדָּלָה

צפריר אקשטיין ו אילנה בר־שלום ו יבחר גנאור ו אירית וייסמן־מינקוביץ ו זהר טשרטוק
נטלי יצחקי ו ערן מוסקוביץ' ו אילנה מושכל ו אילת עמיאל ו גאולה שינה

גיליון 13 מתחיל...

אנו שמחים לפרסם את גיליון 13 של ירחון השירה והספרות "מוטיב" בנושא "בזכוכית מגדלת". בגיליון זה תמצאו עשר יצירות שעוסקות בפרטים הקטנים, בעניינים השוליים, הטריטוריאליים, הנדושים, שאיש לא ממש שם לבו אליהם – ומגדילות אותם, מציגות אותם באור אחר.

בימים אלו אנו מציינים מלאת שנה להקמתו של כתב העת "מוטיב" ולפרסום הגיליון הראשון. עד כה יצאו לאור שנים עשר גיליונות של כתב העת ופורסמו בהם 120 יצירות של מיטב המשוררים והסופרים. בשנה האחרונה קיבלנו משוב חיובי ואהדה רבה מצד הקוראים והכותבים גם יחד. אנו מודים מקרב לב לכל המשוררים והסופרים שנתנו בנו אמן ושלחו לנו את יצירותיהם פעם אחר פעם.

שמחים על האמון ומקווים שתמשיכו ללוות אותנו ולאהוב את פועלנו גם בעתיד.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן-יחור

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואתם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

שיעור בהחמצה / צפריר אקשטיין

כל כך רצייתי לאכול כיכר לחם. לפרוס אותה פרוסה אחר פרוסה בסכין משוננת חדה, להרגיש את החום שעוד נותר בלחם שנאפה זה לא מכבר ולהתענג על טעמו.

בבוקר יום ראשון הלכתי אל המאפייה ובדרך פגש אותי הבנקאי: "לקנות כיכר לחם שלמה במאפייה זה מאוד לא חסכוני מצדך. הפרוסות של הלחם תצאנה עבות וגדולות והוא ייגמר חיש מהר. מוטב שתלך למכולת ותקנה את הלחם הפרוס, כך תוכל לחסוך מעט כסף היום, יותר כסף במשך החודש והמון כסף לשנים הבאות..."

אז הלכתי למכולת וקניתי את הלחם הפרוס. חסכתי מעט כסף, אך הטעם לא היה הטעם שרצייתי. בבוקר יום שני הלכתי אל המאפייה ובדרך פגש אותי יועץ התזונה: "לאכול כיכר לחם שלמה, ועוד ישר מן המאפייה, זה מאוד לא בריא. רמת הסוכר שלך תעלה מיד ואתה עלול להשמיין. מוטב שתקנה ירקות, תחתוך לך סלט, תוסיף מעט שמן זית ולימון ותאכל בתיאבון."

אז קניתי מעט ירקות, חתכתי דקדק לסלט, והוספתי מעט שמן זית ומעט לימון. אך הטעם לא היה הטעם שרצייתי.

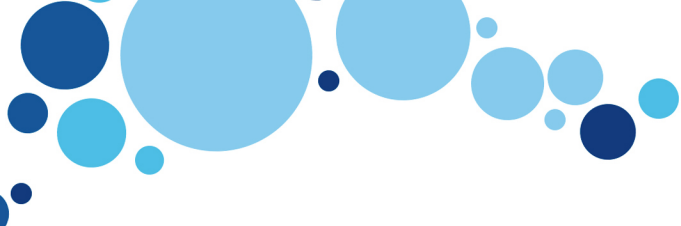
בבוקר יום שלישי הלכתי אל המאפייה ובדרך פגשה אותי הטבחית: "לאכול כיכר לחם שלמה, איזה בזבוז... יש מאכלים טעימים כל כך, חבל שתתמלא בסתם לחם."

הטבחית באה אליי הביתה והתקינה לי ממיטב המטעמים. ממרק ועד קינוח מתוק וטעים. אך הטעם, טעים ככול שיהיה, עדיין לא היה הטעם של כיכר הלחם שרצייתי.

בבוקר יום רביעי הלכתי אל המאפייה ובדרך פגשה אותי מאמנת הכושר: "לאכול זה נחמד, אבל להתאמן זה הרבה יותר טוב. במקום לתפוח ולהשמיין מלחם ריק, הצטרף אליי לאימון."

רצנו יחד ברחובות עד לרחבה הגדולה, ושם הרמתי משקולות ועשיתי מתיחות. הרגשתי טוב, אך עדיין לא טעמתי את כיכר הלחם שרצייתי.

בבוקר יום חמישי הלכתי אל המאפייה. להפתעתי, איש לא דיבר אתי בדרך. כשהגיע תורי ביקשתי מן האופה כיכר לחם אחת טרייה מן התנור:

“כיכר לחם? זה כל מה שתרצה? יש במאפייה שלנו לחמניות טריות, פיתות, בורקסים, קמח רגיל וקמח מלא, וגם לחם כפרי פרוס. לא חבל שתסתפק רק בכיכר הלחם הפשוטה?”

קניתי את כל מה שהציע האופה. טעמתי מן הפיתות ומן הבורקס והלחמניות הטריות. זה היה טעים, אך לא הטעם שרציתי, טעמה של כיכר הלחם, כיכר טרייה שזה עתה יצאה מן המאפייה והיא עדיין חמה מן התנור.

ביום שישי יצאתי מהבית בשעה מוקדמת מאוד, איש עוד לא היה בחוץ. במאפייה יצאו ראשונות כיכרות הלחם וקניתי לי אחת. האופה שם לי אותה בשקית נייר, וכשגני מרגיש את חומה בידי הלכתי חזרה לביתי. לקחתי את הסכין המשווננת והחדה ופרסתי את הפרוסה הראשונה, אך כאשר הושטתי את ידי לאחוז בה כאב חד פילח את החזה שלי וכל גופי התמוטט אל הרצפה. הפירתי החלה להתערפל, ויכולתי לשמוע את הבנקאי, את יועץ התזונה, את מאמנת הכושר, את הטבחית ואת האופה מספידים אותי בלוויה שלי שתיערך אי"ה מחר. אבל איש מהם לא יזכיר שמעולם לא זכיתי לחוש את טעמה של פרוסת לחם אחת מתוך כיכר טרייה וחמה שיצאה זה עתה מן המאפייה...

הזקנה והגלידה / גאולה שינה

בְּחֹב רֵאשִׁי עַל סִפְסָל
מִצְדָּהִי

יּוֹשֶׁבֶת זְקֵנָה וּמְטַפַּחַת לְרֵאשָׁה.
סִלְיָה הַעֲמוּסִים לְמַרְגְּלוֹתֶיהָ.

יָדָה הַיְמִנִית אוֹחֶזֶת בְּגָבִיעַ מְלֵא
גְּלִידָה לְבָנָה,
הִיא מְרַכֵּנָה אֶת גְּבֵהָ.

אֶפְשָׁר לְרֵאוֹת אֶת הַתְּמַסְרוּתָהּ
בְּדֶרֶךְ שְׂבָהּ הִיא מְסוֹכְבֶּת לְשׁוֹן מְחַרְצֶת,
סְכִיבֵי הַגְּבִיעַ, לְאֹט,
שְׁלֵא לְהַפְסִיד אֶף טֶפֶה.

מוצא את השקט / זהר טשרטוק

מוצא את השקט
בין זרועותיך.
שוקע בשקעיך
לעת ערב.
ולא מצאתי
שקיעה
יפה מזו.

1 טבליות X 1 ביום / יבחר גנאור

כמלח שספינתו נטרפה
המסמן ימיו באי בודד
אבלע מדי לילה גלולה –
חורט עוד קו על עץ

חיי.

פתאום נשבה רוח עזה וצורבת. העץ הזקן ביותר בטיילת עמד שם עם העלים שניתזו מענפיו בחזקה. כמו עדת אנשים קטנים הם נהרו משולהבים אל הכביש הראשי. סובארו לבנה חבטה בהם אפילו בלי לבלום. אחדים נמרחו על הכביש, קרועים והפוכים, ואחרים – אחרים שהתמזל מזלם התעופפו באוויר גבוה, ונדמה היה לרגע שניצלו.

ולא היה זה אלא תעתוע.

פתאום הם החלו צונחים אל צמרות העצים וגגות האסכסט מן הצד השני של הכביש. איש מהעוברים והשבים לא הביט לעברם. איש מהעוברים והשבים לא נראה.

בבית הדירות מעבר לכביש, במרפסת מזערית בקומה השנייה, ישבו פישל וכוס התה שלו. העיניים של פישל ליוו במבט נוגה כל מכונית שעברה בכביש. פישל כרך את כפות ידיו סביב כוס התה החמה וקירב אל שפתיו. עֵלָה אחד חיוור ומזוהם פלש לפתע אל תוך המרפסת, וצנח היישר אל תוך כוס התה המהבילה.

”דרק! רטנה גילדה אשתו, שתמיד שמעה הכול וראתה הכול לפניו.

”אמרת לך להיכנס בפנים, כאן לא יבואו עלים לתה שלך.”

פישל שתק ורק ליטף במבטו את העלה הצונן שאדי התה החלו עוטפים אותו בחוםם.

”נהנה מכל רגע, הא?” העיר לעלה בחיוך, ושלה אותו מתוך הכוס.

”מי יוצא למרפסת ביום כזה?!” שאלה גילדה את עצמה.

”את תמיד שואלת שאלות שאף פעם לא תקבלי עליהן תשובה.” השיב לה פישל בקול חורפי.

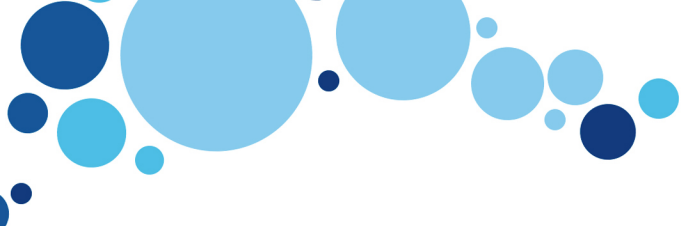
העלה שהתחמם בינתיים הבריק פתאום, בדיוק כשברק עגמומי הצית את השמים. למרגלות כיסא הנדנדה, על נייר עיתון צהוב מהחורף שעבר, השכיב פישל את העלה הסורר בעדינות השמורה לטיפול בחפצים יקרים, ולפעמים בבני אדם. בסמוך לנייר העיתון הניח את כוס התה, שהתקררה בינתיים בשכבה דקה של בוץ, ואסף אליו כוס תה אחרת, ברהקת ומוצפת אדים.

”אתה משוגע, פישל.” סיננה גילדה מתוך הבית.

באצבעו הרועדת ליטף פישל ליטוף אחרון את העלה הסורר שָׁנַם את שנתו על נייר העיתון. מעליו, בטור סדור, נמו ארבעה עלים יבשים בלא נייע. פישל חיך חצוי חיוך ולגם מכוס התה החדשה שלו. פתאום היה רעם. בכביש חבטה סובארו לבנה בקבוצת עלים שהרוח שלחה אל מותם.

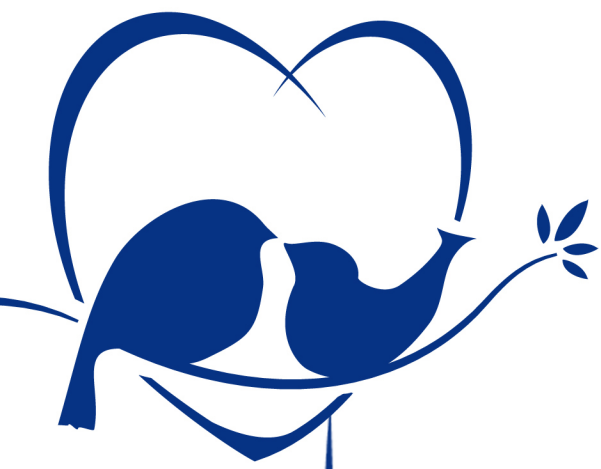
”הם מתו הרבה לפני.” נאנחה גילדה.

פישל שתק.

*** / נטלי יצחקי

יש רגעים שאני מקנאה בבני חלוף
אלו הנרמסים באין חסדם של
בני אדם.
בצמחים,
בחסרי החליות,
בפרוקי הרגלים.
אלו שתייהם קצרים מדי
לחשבון נפש.

אהבה יפנית / אילת עמיאל

עקשו אנלה לך
פי האור המתגורר תדיר במבואות חלוני,
זה אשר נגוהות שכה לא יכלו לו
אוצר בכנפיו את משק כנפי הזמן
ואת רוח הקדים,
הפורטת על מיתרי חרפתי.

שובל / אילנה מושכל *

* השיר פורסם בספר השירים 'בנוף אישי' (2016, אופיר ביכורים) פרי עטה של המשוררת

רק שכל של פנטום נותר בשמים
הוא ינוט לעד
יפזר כוכבי כסופים.
כך ימים ושנים
יחמקו
אל אוטוסטרדת החיים.
והארץ תמלא תנובת הבריאה
עולם כמנהגו ינהג...
בקלמוס רך
תני נגון האוהבים
ירשמו בשכל
יהיו תקוקים לעד
בתכלת.

רגעי תפילה / אילנה ברשלום

אהבה שזרה חרוזים
בשירה,
עזה ותזקה,
אינה מרפה מהחיים
היפים.
תחת זכוכית צבעונית
יהלום לבני עניים.
דרכו נוגעת ושקטה,
כאגדה בריאות ואשר.

אמנות הציור
מהדרת נקדות,
ענווה לאוהבים,
שמורה במחברתי לנצח.
מזור להשתפכות הנפש.
משלכת למגרת חיי,
ספוגה עצב ושמחה,
רגעי תפילה.

רגעים מבעד לזכוכית מגדלת... ברוח הייקו / אירית וייסמן מינקוביץ

בפנת החדר

קביות מתגעגעות

לאצבע קטנה, אגודל

שיבנו מהן מגדל.

טיפוף רגלים זעירות בחדר.

כמה שמחה יש בו.

על העלים

הלילה השאיר דמעותיו.

טל הבקר.

הציפץ לא השכים הבקר.

על הענף הדרורים מתלבטים.

שקט פתח את הבקר,

טרקטור גדול

בלע הפל.

אצבעות הבקר צירו ליום

קרן שמש,

רגלי צפור,

רקוד של מקור.

ראני הוספתי

חידוד.

אנו קוראים לכם לקחת חלק גם בגיליון הבא...

גיליון מס' 14 של 'מוטיב' יראה אור בעוד כחודש ונושא: "מַעַט עֲצָמִי" – יצירות על היוצרים עצמם ותהליך כתיבת היצירה שלהם, מה עובר בראשו של היוצר בעת כתיבת שיר או סיפור? מה מניע אותו לכתוב? מה החששות המלווים את הכתיבה אם בכלל?

אתם כבר מוזמנים לשלוח אלינו את יצירותיכם בנושא זה לכתובת הדואר האלקטרוני info@motiv-magazine.co.il נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר – שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.

תודה
אלירן ויאיר

מייסד ועורך: אלירן דיין | עורך אחראי: יאיר בן-חור
גרפיקה: אלירן דיין

עקבו אחרינו גם בפייסבוק /motiv.magazine